

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	1.Kf.700.407/2023/17.
A felperes:	felperes (felperes címe)
Az alperes:	Pest Vármegyei Kormányhivatal (cím1)
Az alperes képviselője:	dr. Szilvási Orsolya kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	közfoglalkozási jogviszony megszűnésével összefüggő közigazgatási jogvita elbírálása
A fellebbezést benyújtó fél:	alperes (11. sorszám alatt)
A csatlakozó fellebbezést benyújtó fél:	felperes (15. (Kf. 7.) sorszám alatt)
A fellebbezéssel támadott határozat:	Fővárosi Törvényszék 109.K.700.820/2023/10. számú ítélete

Í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla a felperes csatlakozó fellebbezését visszautasítja, az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét megváltoztatja, és kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek a kormányzati szolgálati jogviszonya jogellenes megszüntetésével összefüggésben 8.691.200 (nyolcmillió-hatszázkilencvenegyezer-kétszáz) forint átalánykártérítést. Megállapítja, hogy a felperes kormányzati szolgálati jogviszonya a megszüntetésről szóló alperesi jognyilatkozat szerinti időpontban megszűnt.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 59.820 (ötvenkilencezer-nyolcszázhusz) forint együttes első- és másodfokú perköltséget.

A kereseti és a fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítéletnek a csatlakozó fellebbezést visszautasító rendelkezése ellen a közléstől számított 15 napon belül van helye fellebbezésnek, melyet jogi képviselő útján, jogszabálysértésre hivatkozással a Kúriának címzetten, a Fővárosi Ítéltáblánál kell az elektronikus kapcsolattartás szabályai szerint előterjeszteni. A fellebbezés elektronikus úton a bíróság által rendszeresített és honlapjáról letölthető, P20 azonosítójú ÁNYK űrlapon vagy annak mellékleteként, avagy a <https://magyarorszag.hu/> oldalon keresztül elérhető P20 azonosítójú iFORM űrlapon vagy annak mellékleteként nyújtható be.

A fellebbezésnek tartalmaznia kell az azt megalapozó jogszabálysértést, a jogszabályhely pontos megjelölésével, illetve azt a közzétett kúriai határozatot és annak azt a részét, amelytől a rendelkezés jogkérdésben eltér. A jogszabálysértés megjelölésének elmaradása a fellebbezés hiánypótlás nélküli visszautasításának jogkövetkezményével jár.

Az ítélet további rendelkezései ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes 2006. január 1. napja óta jogfolytonosan munkavégzésre irányuló, határozatlan idejű jogviszony, 2019. március 1. napjától a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Kit.) szerinti kormányzati szolgálati jogviszony keretében dolgozott az alperes jogelődjénél, majd szervezeti átalakításokat követően az alperesnél. A 2017. november 15. napjától – a számára kiállított igazolás szerint – 2020. március 1. napjáig tartó időszakban a Karl (a továbbiakban: Karl) név²ének tagja és név²ének elnöke volt.

[2] Az alperes a felperest 2018. január 2. és 2018. március 2. napjai között a közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Kttv.) alapján kirendeléssel a név³en kívánta foglalkoztatni, ami a felperes hozzájárulásának hiányában nem valósult meg.

[3] Az alperes 2020. február 17. és 27. napjain írásban tájékoztatta a felperest, hogy a fővárosi és megyei kormányhivatalok működésének egyszerűsítése érdekében egyes törvények módosításáról szóló 2019. évi CX. törvény (a továbbiakban: Módtv.) 80. § (1) bekezdésében foglaltak értelmében 2020. március 1. napjától a járási (kerületi) kormányhivatal helyett jogszabály erejénél fogva a rendőrség kijelölt szervei járnak el általános szabálysértési hatóságként, amelyre tekintettel a Kit. 114. §-ában foglaltak szerint az általa betöltött álláshely átadásra kerül a helységi Rendőrfőkapitányság (a továbbiakban: helységi Rendőrfőkapitányság) részére. A felperes mindkét tájékoztatás kézhezvételét követően írásban jelezte, hogy az áthelyezést nem vállalja, az alperes azonban arról értesítette, hogy a jogviszonyváltásról szóló intézkedés a Kit. 114. §-a értelmében nem utasítható vissza.

[4] Az alperes 2020. március 24. napján a Kit. 104. § (1) bekezdés m) pontja alapján – a megszűnés indokának kifejtése nélkül, nyolchavi illetménynek megfelelő összegű végkielégítés mellett – megállapította a felperes határozatlan idejű kormányzati szolgálati jogviszonyának 2020. február 29-i hatállyal történt megszűnését.

[5] A felperes közszolgálati panasz eljárás keretében – jogellenességre, joggal való visszaélésre, az egyenlő bánásmód megsértésére, valamint az együttműködési és tájékoztatási kötelezettség megszegésére hivatkozással – a jogviszonyváltást elrendelő egyoldalú

munkáltatói intézkedés jogellenességének és kormányzati szolgálati jogviszonya jogellenes módon történő megszüntetésének megállapítását, továbbá az alperesnek az elmaradt illetménye, juttatásai és ezek járulékai, valamint kártérítés, átalánykártérítés és sérelemdíj megfizetésére kötelezését kérte. A Községi Döntőbizottság (a továbbiakban: benyújtó) a 2020. július 27. napján kelt határozatszáma számú határozatával a panasznak részben helyt adva a kormányzati szolgálati jogviszony jogellenes megszűnésével összefüggésben – a Kit. 116. § (5) bekezdése alapján – kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek átalánykártérítés címén tízhavi illetménynek megfelelő 3.880.000 forint összeget; egyebekben a panaszt elutasította. Kimondta, hogy az alperes jogellenesen rendelkezett a Kit. 104. § (1) bekezdés m) pontjára hivatkozással a felperes kormányzati szolgálati jogviszonyának megszűnéséről, mivel a 2020. március 1-je előtt szabálysértési feladatokat el nem látó felperesre vonatkozóan nem alkalmazhatta volna a szabálysértési szakterületen foglalkoztatott kormánytisztviselőket érintő jogszabályi előírásokat, nem állapíthatta volna meg a jogviszonya Kit. és Módtv. szerinti átalakulását, nem nyert bizonyítást továbbá az sem, hogy a Kormány a felperes álláshelyét megszüntette, avagy a felperes a szolgálati jogviszonyának megszüntetését kérte. A joggal való visszaélés tilalmának, valamint az egyenlő bánásmód követelményének megsértését, továbbá az együttműködési és tájékoztatási kötelezettségre vonatkozó jogszabályi rendelkezések alperes általi megtartását nem vizsgálta, részben az EBH2016.M.16. számú döntésben a kereseti kérelmek elbírálásának sorrendjére vonatkozóan rögzítettek okán, részben azért, mert a felperes a továbbfoglalkoztatását nem kérte.

A kereset és a védírat

[6] A felperes a pontosított kereseti kérelmében a benyújtó határozatának megváltoztatását kérte. Fenntartotta, hogy bizonyítottan sosem dolgozott szabálysértési ügyintézőként, az alperes ezért jogellenesen alkalmazta a Kit. 104. § (1) bekezdés m) pontját a kormányzati szolgálati jogviszonya megszűnésének jogcímeként, azt csak indokolt felmentéssel, a Kit. 107. § (3) bekezdése és 75. § (3) bekezdése alapján szüntethette volna meg. Hivatkozott az alperes által megvalósított diszkriminációra is: álláspontja szerint a kormányzati szolgálati jogviszonya megszüntetésére az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Ebktv.) 8. § i), s) és t) pontjaiban meghatározott tulajdonságai – azaz vallási vagy világnézeti meggyőződése, érdekképviselőhez való tartozása és egyéb helyzete (Karl név2e elnöki tisztsége) – miatt került sor. Az Ebktv. 8. § s) pontjára, érdekképviselőhez való tartozására mint védett tulajdonságra alapított hátrányos megkülönböztetés körében tényként adta elő, hogy őt a támadott munkáltatói intézkedéseket röviddel megelőzően (2020. februárjában) az alperes vezetője, a kormány megbízott – anélkül, hogy a megbeszélés témáját vele korábban közölték volna – berendelte, és sértő, becsmérlő szavakkal kifogásolta a közte és az Karl név2e Elnökségében alelnöki pozíciót betöltő – egyben az alperesnél biztonsági vezető munkakörben foglalkoztatott – személy közötti elektronikus levelezés tartalmát, felszólítva annak befejezésére. Arra a felvetésére, hogy a nevezett munkatárs nem a kellő tisztelettel beszél vele, a kormány megbízott válasza az volt: „Miért kellene velem tisztelettel beszélni?”. Megjegyezte, hogy az Karl-n belüli, a munkakörének ellátásához nem kapcsolódó belső levelezés csak meg nem engedett módon juthatott a munkáltató birtokába. Ugyanezen jogcímre alapított kereseti kérelme kapcsán azt is állította, hogy – az alperes közrehatására – egy Karl konferenciára nem hívták meg, a megválasztása és a jogviszonya megszüntetése

közötti két évben levegőnek nézték, a belső szabályozók változásával kapcsolatos véleményezési és tájékoztatáskérési jogát jogsértően mellőzték [Kit. 77. § (4) bekezdés]. Az Karl konferenciáról való kényszerű távolmaradása azt eredményezte, hogy két évi munkáját sem neki, hanem személynek köszönték meg, aki az Karl-ban a feladatait nem látta el. Véleménye szerint az általa elszenvedett sérelmek oka, hogy az Karl név2e elnöki pozíciójára nem az alperes által favorizált személyt, hanem – demokratikus úton – őt választották meg. Joggal való visszaélésként kérte értékelni azt, hogy a jogviszonyváltásról szóló okirat kiadása nem a Módtv. miatt történt, hanem a kormányzati szolgálati jogviszonya valós indok nélküli megszüntetése érdekében. Hivatkozott arra is, hogy az alperes megszegte az együttműködési kötelezettségét, amikor nem adta át részére a helységi Rendőrfőkapitányság neki szóló írásos tájékoztatóját. A fenti jogsértések okán elsődlegesen – az alperesnél megvalósított 17%-os illetményemelésre is figyelemmel – 12.329.825 forint elmaradt illetmény, további kéthavi, 907.920 forint összegű végkielégítés, az emelt összegű illetménnyel járó végkielégítés okán a már kifizetett végkielégítés vonatkozásában 527.680 forint végkielégítés-különbözet, szabadságmegváltásként 1.444.416 forint, a Kit. 116. § (4) bekezdése alapján kártérítés jogcímén további kéthavi illetményének megfelelő összeg, szintén kártérítés jogcímén az Karl név2e elnöki tisztségének ellátásáért kapott tiszteletdíj elvesztése okán 278.000 forint, elmaradt cafeteria-juttatásként 492.913 forint megfizetésére kérte kötelezni az alperest. A jóhírnév megsértésére, a levéltitok megsértésére és a diszkriminációra alapítottan sérelemdíj iránti igényt is előterjesztett, kérve azt is, hogy a bíróság helyreigazításként kötelezze az alperest valamennyi közszolgálati tisztségviselője felé a jogviszonya jogellenes megszüntetésének közlésére. Másodlagos kereseti kérelemként a Kit. 116. § (5) bekezdésére hivatkozással az alperesi jogsértések miatt tizennégyhavi illetményének megfelelő összegű átalánykártérítés megállapítását kérte. Kérte továbbá a kormányzati szolgálati jogviszonya megszűnési időpontjának megállapítását, továbbá az alperes kötelezését a központi elektronikus személyi nyilvántartásában tárolt adatai megtekintésének engedélyezésére.

[7] Az alperes a védiratában a kereset elutasítását kérte. Az Karl megyei szervezetében viselt tisztségre, mint a diszkrimináció okára való felperesi hivatkozás körében az általa „szervezett” Karl konferenciával kapcsolatban – amelyre a felperes állítása szerint a munkáltató akaratából nem kapott meghívást – előadta, hogy az Karl által szervezett rendezvények esetében csak kiszolgáló tevékenységet folytat, a termet biztosítja, illetve a behajtási- és a parkolási engedélyt kéri meg, a szervezésben nem vesz részt, a résztvevői listát a szervezőtől kapja meg, azt továbbítja a biztonsági kollégáknak; állításának igazolására csatolta az egyik konferencia szervezésére vonatkozó levelezést. A röviddel a jogviszony megszüntetése előtt lezajlott, a felperes állítása szerint rá nézve sértő megjegyzéseket tevő kormány megbízottal folytatott személyes megbeszélés kapcsán hangsúlyozta, hogy a munkáltatói jogkör gyakorlójának véleménye, bírálata nem eredményezi az egyenlő bánásmód sérelmét, még ha a felperes szubjektív megítélése szerint azt bántónak is érezte, továbbá mindez a felperes jogviszonyának megszűnésével nem állt okozati kapcsolatban; rámutatott, hogy „ezt az egy alkalmat leszámítva a felperes sem tudott megjelölni más sérelmet”. Rögzítette továbbá, hogy a megbeszélés a felperes és a vele konfliktusos kapcsolatban lévő személy közötti kommunikációval állt összefüggésben, és azt a felperes maga is elismerte, hogy egyebekben a kormány megbízott elégedettségét fejezte ki az Karl-ban végzett tevékenysége kapcsán; mellékelten csatolta – az állítása szerint – a hivatkozott személyes megbeszélésre is kitérő, a felperes által személy ellen kezdeményezett etikai eljárást megszüntető, az Bizottság által hozott határozatot. Leszögezte ezen felül, hogy a dolgozók egymás közötti viszonyában kialakuló konfliktusokért nem tartozik felelősséggel.

A Fővárosi Törvényszék előzményi eljárásban hozott ítélete

[8] Az elsőfokú bíróság a 109.K.702.750/2021/36. számú ítéletével a benyújtó határozatát megváltoztatta, és kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek a kormányzati szolgálati jogviszonya egyenlő bánásmód követelményébe ütköző megszüntetése okán elmaradt illetmény jogcímén 8.600.096 forintot, elmaradt cafeteria-juttatás jogcímén 492.913 forintot, kártérítés jogcímén 278.000 forintot, sérelemdíj jogcímén 500.000 forintot, továbbá mindezen tőkeösszegek után 2021. május 15. napjától a kifizetés napjáig számított, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatot; valamint átalánykártérítés jogcímén tízhavi illetményének megfelelő összegű, mindösszesen 4.539.600 forintot; megállapította, hogy a felperes kormányzati szolgálati jogviszonya az ítélet jogerőre emelkedésének napjával szűnik meg; ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

[9] Rögzítette, hogy a benyújtó határozat azon megállapítását, miszerint a jogviszonyváltásról szóló okirat és a megszűnésről szóló okirat tételes jogszabályba ütközés okán jogellenes volt, sem a felperes, sem az alperes nem vitatta, így ezt vizsgálnia nem kellett. A joggal való visszaélés körében tett felperesi nyilatkozatok vizsgálatát – egyetértve a benyújtó-vel abban, hogy a tételes jogszabályba ütközés mellett a joggal való visszaélés fogalmilag kizárt – mellőzte. Hangsúlyozta azonban, hogy az egyenlő bánásmód követelménye megsértésének vizsgálata – a visszahelyezés iránti kérelem hiánya ellenére – nem mellőzhető, mivel a Kit. 116. § (4) bekezdése tartalmaz olyan, a felperes által alkalmazni kért egyéb jogkövetkezményt, amely a diszkrimináció tilalmának megsértése esetén megállapítható. Kifejtette, hogy a felperes az Ebktv. 19. § (1) bekezdése szerinti valószínűsítési kötelezettségének eleget tett, miután – bár összehasonlítható csoport megjelölése nélkül – az Ebktv. 8. § i) pontja szerinti védett tulajdonságként, vallási meggyőződésneként a katolikus vallását, az Karl névű elnöki tisztségének viselése okán pedig az Ebktv. 8. § s) pontja szerinti védett tulajdonságát, azaz érdekképviselőhöz tartozását is valószínűsítette, ez utóbbi esetben összehasonlítható csoportként az alperes Főosztályának munkatársait megjelölve; emellett hátrányként megjelölte a kormányzati szolgálati jogviszonya megszűnését. Erre tekintettel az Ebktv. 19. § (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően az alperesnek kellett bizonyítani, hogy a felperes kormányzati szolgálati jogviszonyának megszűnése kapcsán az egyenlő bánásmód követelményét megtartotta; aki azonban – miután azt az álláspontot képviselte, hogy a felperes az Ebktv. szerinti valószínűsítési kötelezettségének nem tett eleget – a kimentéses bizonyítás körében nem terjesztett elő bizonyítékot, bizonyítási indítványt, csak arról nyilatkozott, hogy a szabálysértési feladatok ellátásában bekövetkezett jogszabályváltozás mennyi álláshelyet érintett. Mindezekre tekintettel megállapította, hogy az alperes a felperes kormányzati szolgálati jogviszonya megszűnése tekintetében az egyenlő bánásmód követelményét nem tartotta meg, ezért egyrészt rendelkezett annak Kit. 116. § (3)-(4) bekezdései szerinti jogkövetkezményeiről, másrészt az egyenlő bánásmód megsértése, mint személyiségi jogsértés alapján a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:43. § c) pontjára tekintettel sérelemdíjat is megállapított.

[10] A felperes jóhírnévhez, valamint levéltitokhoz való jogának sérelmét nem látta megállapíthatónak, ezáltal a felperes helyreigazítás közlésére irányuló kérelmét elutasította. Elutasította továbbá – az általános bírói gyakorlatra utalva – a felperesnek az átalánykártérítés utáni késedelmi kamat iránti igényét; a Kit. rendelkezéseire hivatkozással, a kormányzati

szolgálati jogviszonynak az ítélet jogerőre emelkedése napjával történő megszűnésére tekintettel a felmentési időre járó illetményre és végkielégítésre vonatkozó igényét; valamint – a papír alapú rendelkezésre állást elégségesnek találva – az alperes személyi nyilvántartásra szolgáló rendszernél elektronikus rendszerébe történő betekintés iránti kérelmét. Elutasította a felperes szabadságmegváltás iránti kérelmét is, hivatkozással arra, hogy a 2020. március 24. napjáig járó szabadság megváltásra került, 2020. március 25. napjától kezdődően pedig tényleges munkavégzés nem történt, így a regeneráció sem indokolt, továbbá a bíróság ezen teljes időszak tekintetében – tehát a szabadságnapokra vonatkozóan is – rendelkezett a felperes elmaradt illetményének megtérítéséről.

A Fővárosi Ítéltábla előzményi eljárásban hozott végzése

[11] A Fővárosi Törvényszék 109.K.702.750/2021/36. számú ítéletével szemben mindkét peres fél fellebbezéssel élt. A Fővárosi Ítéltábla az 1.Kf.700.195/2022/6. számú végzésével a felperes fellebbezését alaptalannak, az alperes fellebbezését alaposnak találta, ezért az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel nem támadott részét nem érintette, fellebbezett részét hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot az alperesnek az Ebktv. 19. § (2) bekezdésében foglalt kötelezettsége teljesítése érdekében előadott hivatkozásai és okirati bizonyítékai – az Ebktv. 8.§ s) pontja szerinti védett tulajdonság tekintetében az összehasonlítható csoport megjelölése kérdésének vizsgálatát is magában foglaló – elbírálása tárgyában új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.

[12] A megismételt elsőfokú eljárásra meghagyta, hogy a törvényszéknek a másodfokú bíróság végzésében kifejtettek alapján – miután az Ebktv. 8. § i) pontjában foglalt védett tulajdonság kapcsán az Ebktv. 19. § (1) bekezdése szerinti valószínűsítés megtörténte elfogadottnak tekintendő és az Karl név²ében betöltött elnöki tisztség Ebktv. 8.§ t) pontja szerinti egyéb helyzetként való értékelésének mellőzése többé nem vitatható – az Ebktv. 8. § s) pontja szerinti védett tulajdonság tekintetében az összehasonlítható csoport megjelölésének és ezzel összefüggésben az Ebktv. 19. § (1) bekezdése szerinti valószínűsítés megtörténtének kérdését, a valószínűsítés sikere esetén az alperesnek az Ebktv. 19. § (2) bekezdésében foglalt kötelezettsége teljesítése céljából mind az Ebktv. 8. § i), mind az s) pontjával kapcsolatban előadott hivatkozásait és okirati bizonyítékait kell vizsgálat alá vonnia, és ezen vizsgálat eredményétől függően kell indokolt döntést hoznia arról, hogy az alperes által e körben előadottak alkalmasak-e arra, hogy a felperes által valószínűsített körülmények fennállásának hiányát vagy az egyenlő bánásmód követelményének megtartottságát alátámasszák, mely megállapítására figyelemmel kell döntenie a Kit. 116. § (1) bekezdés d) pontja és (3)-(4) bekezdései, ezek alkalmazhatósága hiányában (5) bekezdése alapján a kormányzati szolgálati jogviszony megszüntetésének jogellenessége miatt előterjesztett – és a másodfokú végzés [36] bekezdése szerint a megismételt eljárásban meghatározandó jogkövetkezményekkel érintett – felperesi kereseti kérelmekről.

A megismételt elsőfokú eljárásban tett nyilatkozatok

[13] A felperes a megismételt eljárásban a pontosított kereseti kérelmét fenntartotta. Kérte az alperes kötelezését elmaradt illetmény jogcímén 2020. január és február hónapokra a

megvalósított 12%-os illetményemelés figyelembevételével 93.120 forint, a 2020. május 25. napjától 2023. június 1. napjáig tartó időszakra 15.713.690 forint, 2023. június hónapra 434.560 forint, végkielégítés jogcímén további két hónapra 869.120 forint, elmaradt cafeteria-juttatás jogcímén a 2020. március 1. napjától 2023. június 1. napjáig tartó időszakra 718.622 forint, a 2023. június 2. napjától 2023. június 30. napjáig tartó időszakra 15.892 forint, kártérítés jogcímén 278.000 forint, sérelemdíj jogcímén 500.000 forint, tizenkéthavi átalánykártérítés, továbbá ezen tőkeösszegek után 2021. november 1. napjától számított törvényes mértékű késedelmi kamat megfizetésére. A végkielégítés és az átalánykártérítés megállapításánál – pótlólagosan, 18 hónapra vonatkozóan – a 12%-os illetményemelést is kérte figyelembe venni, 838.080 forint összegben. Másodlagos kereseti kérelemként a Kit. 116. § (5) bekezdésére hivatkozással huszonnégyhavi illetményének megfelelő összegű (10.429.440 forint) átalánykártérítés megállapítását kérte.

[14] Az alperes a védiratában továbbra is a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság megismételt eljárásban hozott ítélete

[15] Az elsőfokú bíróság a jelen másodfokú eljárás tárgyát képező, megismételt eljárásban hozott ítéletével a benyújtó határozatát megváltoztatta és kötelezte az alperest, hogy kormányzati szolgálati jogviszonyának az egyenlő bánásmód követelményébe ütköző megszüntetése okán 15 napon belül fizessen meg a felperesnek elmaradt illetmény jogcímén 13.437.827 forintot, elmaradt cafeteria-juttatás jogcímén 697.297 forintot, kártérítés jogcímén 278.000 forintot, sérelemdíj jogcímén 500.000 forintot és ezen tőkeösszegek után 2021. november 1. napjától a kifizetés napjáig számított, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatot, átalánykártérítés jogcímén tízhavi illetményének megfelelő összegű, mindösszesen 4.345.600 forintot, továbbá 25.402 forint perköltséget. Megállapította, hogy a felperes kormányzati szolgálati jogviszonya a bíróság ítéletének jogerőre emelkedése napjával szűnik meg. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

[16] A felperes vallási meggyőződése mint az Ebktv. 8. § i) pontja szerinti védett tulajdonság kapcsán az alperesnek az Ebktv. 19.§ (2) bekezdésében foglalt bizonyítási kötelezettsége teljesítése körében előadott hivatkozásait és okirati bizonyítékait vonta vizsgálat alá. Megállapította, hogy a felperes – általa is elismerten – csak a jogviszonyváltására vonatkozó tervezett munkáltatói intézkedésről való tudomásszerzése után tájékoztatta az alperest a vallásos meggyőződéséről. Emiatt osztotta az alperes álláspontját a tekintetben, hogy a felperes kiválasztása a jogviszonyváltozással érintettek közé nem a vallási meggyőződésén alapult. Az alperes tehát eleget tett a kimentési kötelezettségének, nincs ok-okozati összefüggés a felperes által valószínűsített védett tulajdonság, valamint a jogviszonyváltásra és a jogviszonya megszüntetésére vonatkozó munkáltatói intézkedés mint hátrány között.

[17] Az Ebktv. 8. § s) pontja szerinti védett tulajdonság tekintetében kifejtette, hogy a felperes a jogszabályváltozással érintett szabálysértési ügyintézői körbe nem tartozott és a kormányzati szolgálati jogviszonya megszüntetésének valós okáról nem tudott, továbbá nem tudta azt sem, hogy ténylegesen kiket érintett a jogviszonyváltás, az érintettek kiválasztására milyen szempontok alapján került sor, ennek kapcsán kiknek szűnt meg az alperessel fennállt

kormányzati szolgálati jogviszonya. Ezért a felperesnek a jogviszonya megszüntetésében jelentkező hátrány valószínűsítéséhez nem kellett összehasonlítható csoportot megjelölnie, a megfelelő összehasonlítható csoport megjelölésének esetleges hiánya nem képezte akadályát az igényérvényesítésének. Kiemelte, hogy a felperes arra hivatkozott, miszerint az áthelyezésére és a kormányzati szolgálati jogviszonyának megszüntetésére az elnöki tisztsége miatt került sor, amelyet abból vezetett le, hogy már korábban, közvetlenül a megválasztása után is felmerült az alperestől való eltávolításának szándéka, amely egyidejűleg az elnöki tisztsége megszűnését is eredményezte volna. Erre csak azért nem került sor, mert nem járult hozzá a név³en történő foglalkoztatásához. Álláspontja szerint e nyilatkozat alapján önmagában valószínűsíthető, hogy – immáron a jogszabályon alapuló kötelezettség álcája mögé rejtve – az egyenlő bánásmód követelményébe ütközően került sor a felperes jogviszonyváltásban való érintettsége megjelölésére, majd a kormányzati szolgálati jogviszonya megszüntetésére. Az ehhez kapcsolódó kimentési kötelezettséget illetően nem találta alaposnak az alperesnek a felperes 2020. április 7. napján kelt panasz kiegészítésében foglaltakból kiragadott mondatokra alapított hivatkozásait. Nem osztotta az alperes álláspontját a tekintetben sem, hogy a felperes összemosná az érdekképviseleti tagságot mint védett tulajdonságot az elnöki tisztségével. Elfogadta ugyanakkor azt az érvelést, hogy az Karl név²ének Elnökségén belül felmerült konfliktus nem róható az alperes terhére, az a felperesi valószínűsítést nem alapozza meg. Ahogyan az sem, hogy a felperest az személy² nem hívta meg az Karl konferenciájára, továbbá, hogy az alperes felhívta a felperest és az Karl név²e Elnökségének tagját, személy¹et a hivatalhoz méltó levelezésre. Ezekből tehát nem következik az alperes diszkriminatív magatartása.

[18] A felperes Ebktv. 8. § s) pontja szerinti védett tulajdonsága körében hangsúlyozta, hogy az összehasonlítható csoport megjelölése az alperes kötelezettsége volt. A felperes összehasonlítható csoportként megjelölte egyrészt a Főosztály¹ – Ebktv. 8. § s) pontja szerinti védett tulajdonsággal nem rendelkező – többi dolgozóját, másrészt az alperes e körben tett nyilatkozatát követően az Karl név²e Elnökségének többi tagját. Az alperes ezzel szemben az Karl név² választott tisztségviselőit jelölte meg. Megítélése szerint az összehasonlítható csoport lényege ugyanakkor éppen az, hogy olyan személyt, csoportot kell megjelölni, aki vagy amelynek tagjai nem rendelkeznek a védett tulajdonsággal, és velük szemben a munkáltató nem alkalmazott hátrányt. Mindezekre figyelemmel az alperes nem tudta bizonyítani az ok-okozati összefüggés hiányát, mivel a nem megfelelő összehasonlítható csoport azonosításával nem lehetett elvégezni az Ebktv. 8. §-a szerinti összehasonlítást. Megjegyezte, hogy a felperesnek nem volt kötelezettsége megjelölni az összehasonlítható csoportot, de a Főosztály¹ védett tulajdonsággal nem rendelkező munkatársaira vonatkozó összehasonlítható csoport megjelölését megfelelőnek ítélte. Rögzítette, hogy az alperes nem bizonyította az ok-okozati összefüggés hiányát azzal, hogy a felperes név³re történt kirendelésére nem került sor, mivel ez pusztán azért hiúsult meg, mert a munkáltatói intézkedés ellen a felperes tiltakozott. A felperes Karl tisztségviselővé történt megválasztása után felmerült elmozdítási kísérlete, majd a jelen perrel érintett elmozdítása az események láncolatában – bizonyított alperesi cáfolat hiányában – értelmezhető akként, hogy az alperes célja a felperes tisztségének megszüntetésére irányult. Kiemelte, hogy az alperes nem jelölt meg további indokot, amellyel alátámasztotta volna, hogy a felperes kormányzati szolgálati jogviszonya megszüntetésére mi okból került sor. Ezért megállapította, hogy az alperes az Ebktv. 19. § (2) bekezdésében meghatározott kimentéses bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget.

[19] Miután az alperes a felperes kormányzati szolgálati jogviszonya megszűnése tekintetében nem tartotta meg az egyenlő bánásmód követelményét, a Kit. 116. § (1) bekezdés d) pontja és (3)-(4) bekezdései alapján rendelkezett a felperes kormányzati szolgálati jogviszonya – egyenlő bánásmód követelményébe ütköző – megszűnésének

jogkövetkezményeiről. Elmaradt illetmény jogcímén a 2022. június 21. napjáig tartó időszakra – a korábbi ítéletében – a felperes részére megítélte a 2020. január és február hónapokra az emelés mértékét (131.920 forint), a 24 hónap és 26 napra igényelt összeget (11.289.985 forint), amelyből levonta a felperes megtérült jövedelmét (2.821.809 forint). Érvelése szerint a Fővárosi Ítéltábla végzése e körben nem érintette az ítéletet, ezért a szóban forgó időszakra ezen összeg illeti meg a felperest. A 2022. június 22. napjától 2023. június 30. napjáig tartó időszakra havi 434.560 forint alapulvételével 5.330.603 forintot tartott jogszerűnek, amelyből levonta a 492.872 forint összegű megtérült jövedelmet. Így mindösszesen ezen a jogcímen 13.437.827 forintot ítélt meg. Elmaradt cafeteria-juttatás jogcímén a 2022. június 21. napjáig tartó időszakra 492.913 forintban, a 2022. június 22. napjától 2023. június 30. napjáig tartó időszakra 204.384 forintban, mindösszesen 697.297 forintban látta megalapozottnak a felperes követelését, amit ezt meghaladóan elutasított.

[20] A kártérítési igénnyel kapcsolatos megállapítása szerint a felperes bizonyította a kár összegét és azt, hogy e kár a kormányzati szolgálati jogviszonyának megszűnésével összefüggésben következett be, ezért e tisztség fennállásának idejére járó tiszteletdíj összegének mint kárnak (278.000 forint) az érvényesítését jogszerűnek fogadta el.

[21] Az általánymegbírást összegének meghatározásakor figyelemmel volt a jogsértés súlyára, a felperes életkorára, valamint a kormányzati szolgálati jogviszonyban töltött idejére.

[22] A személyiségi jogsértésért igényelt 500.000 forint sérelemdíjat a felperes által elszenvedett jogsértés súlyával, annak felperesre gyakorolt hatásával arányban állónak értékelte.

[23] Az alperest az elmaradt illetmény, az elmaradt cafeteria-juttatás, a kártérítés és a sérelemdíj után késedelmi kamat megfizetésére is kötelezte, a középátlagos kezdő időponttól a Kit. 137. § (11) bekezdése alapján. Az általánymegbírást utáni késedelmi kamat iránti igényt elutasította (Mfv.10.473/2018/7.).

[24] A felperes végkielégítésre vonatkozó követelését a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 88. § (1) bekezdés a) pontja alapján elutasította, mivel rendelkezése szerint a felperes kormányzati szolgálati jogviszonya a bíróság ítélete jogerőre emelkedése napjával szűnik meg, és a kormányzati szolgálati jogviszony megszűnése ily módon történő megállapításának esetére a Kit. nem rendeli alkalmazni a végkielégítés szabályait.

[25] A felperes elsődleges kereseti kérelmének történő helyt adás okán a Kit. 116. § (5) bekezdésére alapított másodlagos kereseti kérelmet nem vizsgálta. Ahogyan a felperes joggal való visszaélésre vonatkozó hivatkozását sem, figyelemmel a Főváros Ítéltábla végzésében foglaltakra, valamint a joggal való visszaélés tilalmának megsértésével kapcsolatos munkaügyi perekben felmerült egyes kérdésekről szóló 5/2017. (XI. 28.) KMK véleményben írtakra.

A fellebbezés, a csatlakozó fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[26] Az alperes a – tárgyaláson pontosított – fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a kereset elutasítását, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását kérte. Az egyenlő bánásmód követelményének megsértése kapcsán az ok-okozati összefüggés jogszabályi rendelkezésbe ütköző megállapítását állítva,

jogszabálysértésként jelölte meg a Kp. 84. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 346. § (4) és (5) bekezdéseit. Hivatkozott továbbá a felperes névre való kirendelését célzó 2017. decemberi megállapodás tervezetre, annak 1., 4. pontjaira, a Kttv. 53. § (3) bekezdésére, 33. § (3) bekezdésére, 34. § (2) bekezdésére, illetve az Karl Alapszabályának VII.5. pontjára. Álláspontja szerint az irányadó jogszabályi rendelkezésekkel ellentétes az elsőfokú bíróságnak az a jogértelmezése, amely a kirendelést a felperes elnöki tisztségének megszüntetésére irányuló szándéknak állítja be. A törvényszék egy olyan eseményt tekintett kiinduló pontnak, amely a felperes Karl elnöki tisztségének betöltésére nem lehetett kihatással, az események láncolata megfogalmazás pedig több olyan eseményt feltételez, amelyek alkalmasak az egyenlő bánásmód követelménye megsértésének alátámasztására. Ehhez képest a felperes által e körben tett tényállításokat az elsőfokú bíróság egyetlen esetben sem találta megalapozottnak. Hangsúlyozta, hogy a törvényszék a tényállás tisztázási kötelezettségének jogszabálysértő módon tett eleget. Felsorolta a felperest érintő azon munkáltatói intézkedéseket, amelyek az elnöki tisztségre való megválasztását megelőző években történtek; kiemelve osztályvezetői kinevezésének két alkalommal történt visszavonását, amelyek megítélése szerint a felperesre nézve sérelmesebbek voltak a két hónap időtartamra szóló és meg nem valósult kirendelésnél. E munkáltatói intézkedések közös vonása, hogy az Karl elnöki pozícióval nem hozhatók összefüggésbe, a szándéka azok esetében sem irányult a felperes elnöki tisztségének megszüntetésére, mivel azokra a felperes Karl tisztségviselővé való megválasztását megelőzően került sor. Kiemelte, hogy az ok-okozati összefüggés valószínűsítése az egyenlő bánásmód megsértése megállapításának nélkülözhetetlen eleme; ez azonban a perbeli esetben elmaradt.

[27] Az összehasonlítható helyzetben lévő csoport megjelölését illetően az anyagi pervezetés szabályainak [Kp. 71. § (2) bekezdés b) és d) pontjai] és a tisztességes eljáráshoz való alkotmányos jogának a sérelmére hivatkozott. Irányadónak találta ebben a körben a Kúria Kfv.VII.45.107/2021/5. számú határozatát, amely az anyagi pervezetés jogi természetét vizsgálta. Érvelése szerint az összehasonlítható csoport megjelölése kérdésében az elsőfokú bíróság az anyagi pervezetés szabályait nem megfelelően alkalmazta, a felek nyilatkozatainak ellentmondásait, hiányosságait, következetlenségét nem észlelte, azok kiküszöbölésére irányuló bírói cselekvés nem történt. A törvényszék a felek által egyezően előadott összehasonlítható csoport vonatkozásában a kételyének nem adott hangot, azt csak az ítéletben, az ő hátrányára értékelve fogalmazta meg.

[28] A felperes a fellebbezési ellenkérelem megjelölésű beadványában egyrészt – tartalmát tekintve – az elsőfokú ítélet helybenhagyását, másrészt annak indokolása megváltoztatását kérte, mivel álláspontja szerint a vallási alapú diszkriminációra és az Karl konferenciáról történt kizárására vonatkozó hivatkozásainak elutasítása iratellenes. Jogszabálysértésként jelölte meg ehhez kapcsolódóan az Ebktv. 8. § i) pontját, 9. §-át, a Ptk. 2:43. § c)-d) pontjait és a Pp. 346. § (4)-(5) bekezdéseit. Rámutatott, hogy a vallási, világnézeti meggyőződés különösen védett személyes adat, közlésének elvárása irreális és jogtalan, egyébként pedig az alperesnek – a személyi anyagában fellelhető adatok alapján – ténylegesen tudomása volt a katolikus teológiai végzettségéről. Vallási-lelkiismereti alapú tiltakozásáról 2020. február 20-án – még a jogviszonyváltás tényleges elrendelése előtt – külön is tájékoztatta az alperest, aki a vallási meggyőződést semmibe vevő viselkedését 2020. március 24. napjáig, a jogviszony megszüntetéséig fenntartotta. Azt sem tudta cáfolni az alperes, hogy másokat is áthelyezett volna lelkiismereti tiltakozásuk ellenére. Ezt meghaladóan más diszkriminációs intézkedések is történtek vele szemben, mint például a

kizárása az Karl konferenciákról, amiket csak a házigazda alperes kezdeményezhetett, még ha névleg mással is hajtatta azt végre.

[29] A másodfokú bíróság felhívására a felperes a fellebbezési tárgyaláson úgy nyilatkozott, hogy beadványának az elsőfokú ítélet indokolása megváltoztatására irányuló részét – a megjelölt jogszabálysértések alapján – csatlakozó fellebbezéseként kéri elbírálni.

[30] Az alperes fellebbezésére vonatkozóan úgy érvelt, hogy a Kttv.-re történt jogszabályi hivatkozás téves, mert a 2017. decemberi kirendelés tekintetében a Kit. alkalmazandó. Utalt rá, hogy a Kit. 100. § (2) bekezdése szerint további egy évvel is meghosszabbítható lett volna a kirendelés; ráadásul egy fővárosi szervezetnél dolgozva nyilvánvalóan nem tudta volna ellátni az Karl megyei szervezeténél felmerülő feladatait (Kit. 77. §). A diszkrimináció már ekkor tetten érhető volt, mert csak őt jelölték a Főosztályról erre a kirendelésre, ami pusztán a nyilvános tiltakozása miatt hiúsult meg. Az eltávolítási kísérlet megvalósulás hiányában is negatív hatású volt, egyértelmű nyomásgyakorlást eredményezett. Kérte a korábbi munkáltatói intézkedések figyelmen kívül hagyását, kiemelve, hogy továbbra sem tudott az alperes választ adni arra, hogy ha valóban nem diszkriminálta, akkor miért sorolta egyetlenként az áthelyezendő szabálysértési ügyintézők közé rendőrnek. Az összehasonlítható helyzetben lévő csoport megjelölése kapcsán arra hivatkozott, hogy az elsőfokú eljárásban az alperesnek nem volt bizonyítási indítványa és bizonyítéka, amit a megismételt eljárásban már nem is pótolhatott. Nem várható el, hogy a bíróság prejudikáljon arról, mit fog dönten a jogi iránymutatást adjon az összehasonlítható csoport jogintézményének tartamáról. Egyébként megjelölte összehasonlítható csoportként a saját főosztályát, az alperes pedig az Karl megyei küldöttjeit, majd annak elnökségét. Rámutatott arra az ellentmondásra, hogy a sérelemdíj kapcsán az alperes nem tett a fellebbezésében kifogást, ezért úgy értelmezendő, hogy a személyiségi jogséreelmet elismeri.

[31] Az alperes a felperes csatlakozó fellebbezésére vonatkozóan ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Fővárosi Ítéltábla döntése és annak jogi indokai

[32] Az alperes fellebbezése alapos, míg a felperes csatlakozó fellebbezésének érdemi vizsgálatára nem volt lehetőség.

[33] A másodfokú bíróság mindenekelőtt a felperes csatlakozó fellebbezése érdemi elbírálásának törvényi előfeltételeiről döntött. Ahogyan azt a Kúria több határozatában (pl. (Kf.V.35.067/2022/12., Kfv.VII.37.236/2023/13.)) is rögzítette, a csatlakozó fellebbezésre a Kp. 105. §-a és a Pp. 372. §-a alkalmazandó. A Kp. 105. § (1) bekezdésére figyelemmel a csatlakozó fellebbezést a fellebbezés közzétételétől számított nyolc napon belül, a Pp. 372. § (2) bekezdése alapján a másodfokú bíróságnál kell előterjeszteni. Az ítéltábla a 6. sorszámú végzésében ennek megfelelően tájékoztatta a felperest a csatlakozó fellebbezés előterjesztésének helyéről és idejéről. A csatlakozó fellebbezés alaki és tartalmi követelményei megegyeznek a fellebbezés alaki és tartalmi követelményeivel, a határidő

számítására pedig az általános rendelkezések irányadók [Kp. 99. § (3) bekezdés, 36. § (1) bekezdés e) pont; Pp. 146. §, 148. §]. Ezek szabályszerűségét a másodfokú bíróság vizsgálja azzal, hogy a csatlakozó fellebbezést a Kp. 102. §-ában meghatározott okokból neki kell visszautasítania, figyelemmel a Pp. 372. § (3) bekezdésére is. Ha a csatlakozó fellebbezést a fél más bírósághoz nyújtja be, az akkor minősül benyújtottnak, amikor a másodfokú bírósághoz ténylegesen megérkezik (Fővárosi Ítéltábla 2.Kf.27.306/2012/4.).

[34] Az elektronikus kapcsolattartás útján, személyesen eljáró felperes a 6. sorszámú végzést és az annak mellékletét képező alperesi fellebbezést – a letöltési igazolás tanúsága szerint – 2023. november 22. napján vette át, vagyis csatlakozó fellebbezését – mivel a Biztonságos Kézbesítési Szolgáltatás (BKSZ) háttérrendszerein végzett karbantartás miatt a Pp. 617. §-a értelmében 2023. november 25. napja a napokban és munkanapokban megállapított határidőkbe nem számított bele – legkésőbb 2023. december 1. napjáig kellett volna a másodfokú bíróságnak megküldenie. A törvényi előírások és a megfelelő tájékoztatás ellenére azonban beadványát 2023. november 30. napján az elsőfokú bírósághoz nyújtotta be, így az – az elsőfokú bíróság gyors, másnapi intézkedése ellenére – csak 2023. december 4. napján, elkésztetten érkezett meg az ítéltáblára. Mindebből kifolyólag a Fővárosi Ítéltábla a felperes csatlakozó fellebbezését a Kp. 105. § (1) bekezdésére és a Pp. 372. § (2) bekezdésére tekintettel, a Kp. 105. § (3) bekezdése folytán alkalmazott 102. § (1) bekezdés c) pontja alapján visszautasította.

[35] Ezt követően az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 108. § (1) bekezdése alapján a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között bírálta felül. Megállapította, hogy a törvényszék az 1.Kf.700.195/2022/6. számú új eljárásra utasító végzésnek eleget téve folytatta le a megismételt elsőfokú eljárást, ennek során azonban – a fellebbezéssel érintett körben – tévesen jutott arra a következtetésre, hogy az alperes a felperes Ebktv. 8. § s) pontja szerinti védett tulajdonságával összefüggésben az egyenlő bánásmód követelményét megsértette. A fellebbezés az elsőfokú ítéletnek az Ebktv. 8. § i) pontjára vonatkozó megállapításaira nem terjedt ki, a felperes ezeket támadó csatlakozó fellebbezése pedig elkésztett, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet e részét nem érintette; ahogyan – szintén a fellebbezési korlátokra tekintettel – annak keresetet elutasító rendelkezését sem.

[36] A Fővárosi Ítéltábla a megismételt eljárásra azt hagyta meg az elsőfokú bíróságnak, hogy az Ebktv. 8. § s) pontja szerinti védett tulajdonság tekintetében az összehasonlítható csoport megjelölésének és ezzel összefüggésben az Ebktv. 19. § (1) bekezdése szerinti valószínűsítés megtörténtének kérdését, a valószínűsítés sikere esetén az alperesnek az Ebktv. 19. § (2) bekezdésében foglalt kötelezettsége teljesítése céljából mind az Ebktv. 8. § i), mind az s) pontjával kapcsolatban előadott hivatkozásait és okirati bizonyítékait kell vizsgálat alá vonnia, és ezen vizsgálat eredményétől függően kell indokolt döntést hoznia arról, hogy az alperes által e körben előadottak alkalmasak-e arra, hogy a felperes által valószínűsített körülmények fennállásának hiányát vagy az egyenlő bánásmód követelményének megtartottságát alátámasszák. A Kp. 110. § (3) bekezdése szerint az iránymutatás az elsőfokú bíróságot kötötte, attól eltérnie, más irányú vizsgálatot folytatnia nem volt törvényi lehetősége. Mindezekből – és a [36] bekezdésben a fellebbezés korlátai kapcsán írtakból fakadóan – a jelen másodfokú eljárás kizárólag annak megállapítására

szorítkozhatott, hogy a felperes az Ebktv. 8. § s) pontja szerinti védett tulajdonsága vonatkozásában a valószínűsítési kötelezettségének eleget tett-e, és ha igen, az alperes kimentette-e magát az egyenlő bánásmód követelményének megsértésével összefüggő felelőssége alól.

[37] Azt az ítéltábla az 1.Kf.700.195/2022/6. számú végzésében a megismételt eljárásra is irányadóan rögzítette, hogy a felperes rendelkezik az Ebktv. 8. § s) pontja szerinti védett tulajdonsággal, a felperes ezt már az alapeljárásban sikerrel valószínűsítette. Az sem vitás, hogy a felperest hátrányt érte egyrészt a jogviszonyváltással érintettek közé történt kiválasztásával, másrészt kormányzati szolgálati jogviszonyának ezt követő, jogellenes megszüntetésével. A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú ítélet [74] bekezdésében kifejtett – az EBH2019.M.14. számon közzétett eseti döntés elvi tételére is hivatkozó – azon megállapítással, hogy nem minősülnek a diszkriminációra hivatkozó munkavállalóval összehasonlítható helyzetben lévő csoportnak azon személyek, akik a munkavállaló által valószínűsített védett tulajdonsággal maguk is rendelkeznek. Következésképp – bár az összehasonlítható csoport megjelölése, akinek tagjaihoz képest a felperes a diszkrimináció lehetőségét felvető hátrányt szenvedett, az alperes kötelezettsége volt – az általa megjelölt csoportok (Karl megyei Területi Elnökség tagjai, illetve Közgyűlése választott tisztségviselői) nem voltak elfogadhatók. E tekintetben a felperes okszerűen érvelt azzal, hogy összehasonlítható helyzetben lévő csoportnak, csoporttagoknak a Főosztály1 érdekvédelmi tisztséggel nem rendelkező további munkavállalói minősültek. A felperes ennél a szervezeti egységnél teljesített szolgálatot, jogviszonyváltásra kizárólag őt jelölték ki, vagyis azt kellett vizsgálat alá vonni, hogy e munkáltatói intézkedésnek, később a kormányzati szolgálati jogviszony megszüntetésének a felperes Karl név2ében betöltött elnöki tisztsége volt-e az oka; az alperes azt kívánta-e elérni a felperes helységi Rendőrfőkapitányság-hoz történő áthelyezésével, hogy az ő érdekvédelmi tevékenysége további folytatását megakadályozza.

[38] A védett tulajdonság, a hátrány valószínűsítése és az összehasonlítható csoport megjelölése az egyenlő bánásmód követelménye megsértésének megállapításához önmagában még nem elegendő. Ahhoz az is szükséges, hogy az arra hivatkozó foglalkoztatott valószínűsítse, őt védett tulajdonsága miatt érte hátrány, vagyis a kettő közötti ok-okozati összefüggés – legalább valószínűség szintjét elérő – igazolása is az ő kötelezettsége. E bizonyítási teher alól azzal a hivatkozással sem mentesülhet, hogy a munkáltató a munkáltatói intézkedéshez vezető más okot nem jelölt meg, mert ennek esetleges kockázatát a perben a munkáltató viseli. A Kúria az EBH2010.2272. számon közzétett eseti döntésében szintén úgy foglalt állást, hogy az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatti elmarasztaláshoz elengedhetetlen a védett tulajdonság és az állított hátrány közötti oksági kapcsolat valószínűsítése. A Kfv.III.37.156/2021/3. számú határozatában pedig azt az elvi tartalmat fogalmazta meg, hogy az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt sérelmet szenvedett félnek valószínűsíténie kell, hogy őt valamely védett tulajdonsága miatt hátrány érte a vele összehasonlítható helyzetben lévő személlyel vagy csoporttal szemben. A valószínűsítés többet jelent, mint a pusztán állítás.

[39] A felperes több olyan körülményt is megjelölt, amelyek álláspontja szerint arra engednek következtetni, hogy őt az Karl név2ében betöltött elnöki tisztsége miatt akarta az

alperes a szabálysértési feladatokat ellátó rendvédelmi szervhez végérvényesen áthelyezni. Ilyenként hivatkozott arra, hogy már korábban, 2017. decemberében is megkísérelték eltávolítani, amikor két hónap időtartamban a név3en kívánták – a végzettségéhez, képzettségéhez képest alacsonyabb besorolású – munkakörben foglalkoztatni. Állítása szerint ez az Karl név2ében betöltött pozíciójának megszűnésével járt volna. Az elsőfokú bíróság az ítélet [72] bekezdésében tényként állapította meg, hogy a háromoldalú megállapodás realizálása a felperes választott tisztségének megszűnését eredményezte volna; az csak azért maradt el, mert a kirendelés ellen a felperes kifejezetten tiltakozott és a megállapodást nem írta alá. Az elsőfokú bíróság következtetése szerint ez önmagában igazolja a perbeli hátrány és a felperes védett tulajdonsága közötti ok-okozati összefüggés fennálltát.

[40] A másodfokú bíróság megítélése szerint azonban – a fellebbezésben írtakra figyelemmel – az elsőfokú bíróság ebben a körben helytelen álláspontra helyezkedett. A Kit. rendelkezései túlnyomórészt 2019. január 1. napján, kisebb részt ezt követően léptek hatályba, vagyis a megállapodás tervezett aláírásakor, 2017. decemberében és a kirendelés 2018. január 2. és 2018. március 2. napjai között tervezett időszakában a felperes kormányzati szolgálati jogviszonya a Kttv. szabályozásának hatálya alatt állt. Tévesen érvelt ezért a felperes a fellebbezési ellenkérelmében azzal, hogy a kirendelés joghatásainak vizsgálatakor nem a Kttv., hanem a Kit. az irányadó, vagyis megalapozatlanul állította, hogy az alperes nem megfelelő jogszabályra hivatkozott. Ugyanezen okból annak az okfejtésének sem volt jelentősége, hogy a Kit. szerint a kirendelés további egy évvel egyoldalúan meghosszabbítható.

[41] A Kttv. 53. § (3) bekezdése nem hagy kétséget a felől, hogy a kirendelés a kormányzati szolgálati jogviszonyt nem érinti. Az Karl-tagsági viszony megszűnése ugyanakkor a kormányzati szolgálati jogviszony megszűnéséhez [Kttv. 33. § (3) bekezdés], míg az Karl tisztségviselői megbízás – többek között – az Karl-tagsági jogviszony megszűnéséhez kötött [Kttv. 34. § (2) bekezdés a) pontja]. Ezzel azonosan rendelkezik az Karl Alapszabály VII.5. pontjának a) alpontja. Megállapítható tehát, hogy a felperes név3re való kirendelése a kormányzati szolgálati jogviszonyát, következésképp Karl-tagságát és tisztségét semmilyen formában nem érintette volna. A felperes által megjelölt körülményre alapítottan a határozott idejű kirendelés mögött az alperesnek a felperes érdekképviseleti tevékenységének ellehetetlenítésére vonatkozó szándéka nem volt felfedezhető, és így ebből arra sem lehetett következtetést levonni, hogy a perbeli munkáltatói intézkedések és a felperes Ebktv. 8. § s) pontja szerinti védett tulajdonsága között ok-okozati összefüggés lenne.

[42] A másodfokú bíróság nem osztotta a felperesnek azt a fellebbezési ellenkérelmében előadott álláspontját, hogy a név3re történő kirendelése – megvalósulása esetén, még Karl-tisztsége tényleges megszűnése nélkül is – érdekképviseleti feladatai megnehezülésével, ellehetetlenülésével járt volna. A rendelkezésre álló iratokból megállapíthatón a felperes munkavégzésének helye az alperesnél az cím1 szám alatt volt. A név3en a munkáját az cím2 szám alatt kellett volna végeznie (ld. megállapodás-tervezet 2. pont). A felperes csak állította, de nem bizonyította, hogy az Karl-beli feladatait, a megyei állományú kormánytisztviselőkhöz kötődő érdekképviseleti tevékenységét ne tudta volna elvégezni a kirendelésének két hónapja alatt, hiszen annyi történt csupán, hogy város kerület1e helyett annak város kerület2ében kellett volna munkát végeznie. Tény ugyan, hogy

a név³ az Karl fővárosi szervezetéhez tartozott, de a felperes nem igazolt olyan körülményt, ami az Karl megyei szervezetéhez tartozását a kirendelés esetleges teljesülése esetén befolyásolta volna.

[43] A védett tulajdonság és az elszenvedett hátrány közötti ok-okozati összefüggést alátámasztandó a felperes további körülményeket is megjelölt az eljárás során. Ennek megfelelően hivatkozott az Karl név^{2e} Elnökségén belül, egy – szintén az alperesnél dolgozó – tisztségviselő társával kialakult konfliktusra, Karl tisztségviselőként történt negligálására és egy Karl konferenciáról történt kizárására. A perben a személy¹-el fennállt nézeteltérés ugyan igazolódott, de a felperes nem valószínűsítette, hogy ezen események és az ő kormányzati szolgálati jogviszonyának megszüntetése között bármilyen összefüggés fennállna. Egyetértett a másodfokú bíróság ebben a körben az elsőfokú ítélet [73] bekezdésében tett azon megállapítással, hogy mindez az alperes terhére nem róható. A konfliktust etikai eljárásban az Karl etikai bizottsága vizsgálta, az eljárást megszüntette; így a felperes által e tekintetben felhozottakat nem lehetett a perbeli munkáltatói intézkedések okaként azonosítani. Az alperes vezetőjének – a felperes által előadottakkal szemben – lehetősége volt arra, hogy a konfliktusban érintett személyeket – akik egyúttal a kormányhivatal kormánytisztviselői voltak – a hivatalhoz méltó levelezésre szólítsa fel; különös figyelemmel arra, hogy – amint azt a felperes a 112.K.702.750/2021/23. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 3. oldal utolsó bekezdésében tett nyilatkozatában elismerte – a levelezés nem külön csatornán, hanem elsősorban a munkaköri feladatok ellátására hivatott kormányhivatali elektronikus levelező rendszerben zajlott. A felperes azt is állította, hogy a közte és személy¹ közötti levelezés tartalma meg nem engedett módon jutott az alperes birtokába. A Fővárosi Törvényszék e körülményt az előzményi eljárásban hozott ítéletében a levéltitok megsértésére alapított és ennek jogkövetkezményeként sérelemdíj megfizetésére irányuló kereseti kérelem körében vizsgálta, megállapítva, hogy a felperes a bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget. Az ítéltábla az 1.Kf.700.195/2022/6. számú végzésének [33] bekezdésében rámutatott, hogy – a fellebbezés hiányosságai folytán – a levéltitok megsértésére hivatkozással állított személyiségi jogsérelem megállapításának elutasítása nem vitatható többé, így a jelen másodfokú eljárásban is csupán annak tényként történő elfogadására szorítkozhatott, hogy a felperes a belső levelezéssel összefüggésben tett állításait nem támasztotta alá.

[44] A felperes a valószínűsítési kötelezettségének nem tett eleget. Állításokat fogalmazott meg azzal kapcsolatban, hogy az alperes vezetőjénél történt megbeszélésen mik hangzottak el, és hogy azon mások is jelen voltak; ezeket az állításait azonban nem bizonyította. A felperes nem volt elzárva attól, hogy akár tanúk meghallgatásának indítványozásával próbálja alátámasztani kijelentéseit, de ilyen indítványa nem volt; a valószínűsítés szintjét el nem érő hivatkozásait ezért valónak elfogadni a másodfokú bíróság nem tudta. A kormány megbízott kijelentései – igazoltságuk esetén – sem vezethettek volna a diszkrimináció tilalmába ütköző munkáltatói magatartás megállapítására. A másodfokú bíróság osztotta e tekintetben az alperes védekezését, miszerint önmagában az, hogy a felperes az alperes vezetője által használt szavakat magára nézve bántónak vagy sértőnek érezte, a vitatott munkáltatói intézkedések vonatkozásában nem eredményezi az egyenlő bánásmód sérelmét. A Kit. 77. § (4) bekezdésének – szintén nem bizonyított – esetleges sérelme az egyenlő bánásmód követelményével szintén nem volt összefüggésbe hozható. E jogszabályi rendelkezés – a Kit. 77. § (1) bekezdésével együtt értelmezve – az Karl területi

szintű szervezetét jogosítja fel véleményadásra, ami a perbeli esetben az Karl név^{2e} és nem az annak Elnöksége elnöki tisztét betöltő felperes volt; így ő a saját személyét ért hátrányos megkülönböztetést érintően erre nem hivatkozhatott.

[45] A felperes érvelése a Karl konferenciáról történt kizárását illetően sem vezetett – adekvát bizonyíték hiányában – eredményre. Az, hogy őt erre a konferenciára miért nem hívták meg, egyrészt az Karl belső ügye volt, másrészt a felperes nem igazolta, hogy abban az alperes vagy annak vezetője bármilyen szerepet játszott volna. A 109.K.702.750/2021/33. szám alatt mellékelt iratok éppen azt a hivatkozást támasztották alá, hogy az alperes csak a helyszínt biztosította az Karl konferenciák számára, de a résztvevők kiválasztásában nem hatott közre.

[46] A másodfokú bíróság a fellebbezésnek az elsőfokú bíróság pervezetésével kapcsolatos kifogását alaptalannak találta. A Kp. megsértettként megjelölt 71. § (2) bekezdésének b) és d) pontjai szerint az elnök felhívja a figyelmet a tényelőadások tisztázatlanságára, azok értelmezésére, kiegészítésére, és az ellentmondások feloldására, valamint a jogvita ténybeli és jogi vonatkozásait a felekkel megtárgyalja. A figyelemfelhívási kötelezettség, valamint a jogvita ténybeli és jogi vonatkozásainak a felekkel való megtárgyalása közigazgatási jogvitában a per tárgyának pontos meghatározását és a tényelőadások esetleges ellentmondásainak kiküszöbölését jelenti, de nem jelenthet prejudikálást, vagyis a bíróság „nem ítéltet előre”, „nem előlegezheti meg” az érdemi döntését. A bíróságnak nem feladata, hogy a felek által előadott tények jogi minősítésével kapcsolatos álláspontját az ítélet meghozatala előtt közölje. Az alperes a teljes eljárás során jogi képviselővel járt el, tisztában volt azzal, hogy az Ebktv. 8.§ s) pontja szerinti védett tulajdonság körében az összehasonlítható csoport megjelölése az ő kötelezettsége. Az, hogy a bíróság a felhozott tények jogi minősítésével összefüggésben eltérő álláspontra helyezkedett, nem az anyagi pervezetés körébe tartozó kérdés, hiszen egyébként az alperes nyilatkozata – a fellebbezésben idézett Kfv.VII.45.107/2021/5. számú végzés jogértelmezésének figyelembevételével – nem volt ellentmondásos, hiányos vagy következtelen. Mindennek azonban az ügy érdemére kiható jelentősége nem volt, mert az elsőfokú bíróság nem a téves csoport-megjelölés miatt, hanem azért marasztalta az alperest, mert fennállónak látta a védett tulajdonság és az elszenvedett hátrány közötti ok-okozati összefüggést. Az alperes tisztességes eljáráshoz való joga így nem sérült.

[47] A fentieket összefoglalva a másodfokú bíróság megállapította, hogy a felperes az Ebktv. 8. § s) pontja szerinti védett tulajdonsága és az elszenvedett hátrány közötti ok-okozati összefüggést nem valószínűsítette, amire az alperes a kimentési kötelezettsége körében alappal hivatkozott. Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését az elsőfokú bíróság – a fellebbezéssel érintett körben – jogszabályba ütközően állapította meg, és jogsértően alkalmazta a Kit. 116. § (1) bekezdés d) pontja folytán a 116. § (3) és (4) bekezdései szerinti jogkövetkezményeket. Az egyenlő bánásmód követelményének sérelme hiányában a felperes a Kit. 116. § (5) bekezdése értelmében a kormányzati szolgálati jogviszonyának jogellenes megszüntetése okán legalább két-, legfeljebb huszonnégyhavi illetményének megfelelő átalánykártérítésre tarthat igényt. A felperes másodlagos kereseti kérelme huszonnégyhavi illetményének megfelelő átalánykártérítés megtérítésére irányult,

amelynek vizsgálatánál az ítéltábla – a 434.560 forint havi illetmény alapul vételével – az alábbi mérlegelési szempontokat vette figyelembe.

[48] A kialakult bírói gyakorlat szerint az átalánykártérítés összegszerűsége – a kártérítés átalány jellegére figyelemmel – bizonyítás útján nem állapítható meg, ezért annak összegét a bíróság a Kp. 78. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 279. § (3) bekezdése szerint az eset összes körülményeinek mérlegelésével a szabad belátása útján határozhatja meg, ez a szabad belátás azonban nem lehet önkényes: a bíróság döntésének meg kell felelnie a helyes gondolkodás követelményének, és a per anyagából kikövetkeztethetőnek kell lennie, továbbá kellő meggyőző erővel kell bírnia. A kártérítés megállapításának nem előfeltétele, hogy a kormánytisztviselőnek ténylegesen kára is keletkezzen. A jogsértés súlyának az értékelése elsősorban a munkáltató jogellenes megszüntetés során tanúsított magatartásának a mérlegelését jelenti (Kf.VII.40.483/2021/6.). Az átalány-kártérítés valamennyi kár kompenzálására szolgál, ezért az átalány-kártérítés összegének megállapításánál az eljáró bíróságnak figyelemmel kell lennie arra, hogy milyen következményekkel járt a felperes esetében a jogviszony jogellenes megszüntetése. Értékelnie kell azt a körülményt is, hogy a felperes mennyi ideje állt az alperessel közszolgálati jogviszonyban, ami egy jogellenes intézkedés folytán szűnt meg (Kúria Kf.VIII.40.424/2021/8.). Az átalány-kártérítés összegszerűsége megállapításánál a Kit. 116. § (5) bekezdése alapján figyelemmel kell lenni az eset összes körülményére, így különösen – és elsősorban – a jogsértésre és annak súlyára. Értékelési körbe kell vonni az objektív körülményeket, valamint a fél által ebben a körben megadott érvelést arra nézve, hogy ő mit tekint súlyos következménynek (BH2006.337., Kfv.VII.37.353/2020/7.). Az átalány-kártérítés mértékét elsősorban a jogsértés súlyossága határozza meg (Kúria Mfv.II.10.401/2017/8.).

[49] Az elsőfokú bíróság – ugyan még a Kit. 116. § (4) bekezdéséből kiindulva – az átalánykártérítés összegének megállapításánál rögzítette, hogy az alperes súlyos, többes jogsértést valósított meg. A másodfokú bíróság ezzel egyetértve maga is arra a következtetésre jutott, hogy a felperes kormányzati szolgálati jogviszonyának megszüntetése olyan mértékben volt súlyosan jogellenes, ami – immár a Kit. 116. § (5) bekezdése szerinti kereteken belül – a maximumhoz közeli, húszhavi illetménynek megfelelő mértékű átalánykártérítés megállapítását indokolta. Az alperes – a Főosztályról egyedülként – úgy kívánta a gyermekvédelmi szakterületen foglalkoztatott felperest a helységi Rendőrfőkapitányság-hoz áthelyezni, hogy tudnia kellett, nem szabálysértési ügyintéző, rá a szabálysértési szakterület kormánytisztviselőit érintő jogszabályváltozás hatálya nem terjed ki. E tény és kifejezett tiltakozása ellenére a felperes jogviszonyának szabályszerű rendezésétől az alperes elzárkózott, helyette a jogviszony jogellenes megszüntetéséről döntött. A jogszabályellenesség kirívó jellegét támasztotta alá, hogy a munkáltató az egyértelműen felismerhető és értelmezhető tételes jogi rendelkezéssel ellentétes intézkedést tett. Az ítéltábla a jogsértés súlya vonatkozásában az alperes terhére értékelte továbbá, hogy sem a munkáltatói intézkedés megételekor, sem a perben nem adta indokát a felperes jogviszonyváltással érintettek közé történt kiválasztásának, jogviszonya megszüntetésének; így a felperes továbbra sem ismerheti a munkáltatói intézkedés valódi okát.

[50] A mérlegelésnél figyelemmel volt továbbá a másodfokú bíróság arra is, hogy a felperes jelenleg 59 éves, a munkáltatói intézkedés közlésekor 55 éves volt és 25 év

közzszolgálati idővel rendelkezett, az alperessel 2006. január 1. napja óta állt jogviszonyban. A felperes ugyan elmaradt illetményre – az egyenlő bánásmód követelményének megsértése hiányában – nem volt jogosult, de az ítéltábla az átalánykártérítés meghatározása kapcsán értékelte, hogy az elsőfokú ítélet – alperes által sem vitatott – [80] bekezdése szerint a felperes elmaradt illetményéből 2023. június 30. napjáig bezárólag, tehát több mint három év alatt – annak ellenére, hogy a benyújtó határozatban írtak szerint kárenyhítési kötelezettségének eleget téve álláskeresőként regisztráltatta magát – mindösszesen csupán 3.314.872 forint térült meg, ami – állításával egyezően – arra utal, hogy a felperes idős korára is tekintettel nehezen tud újra elhelyezkedni. Ez olyan további körülmény, ami az átalánykártérítés összegének mérlegelésekor nem volt mellőzhető; ahogyan az a tény sem, hogy a felperes jogviszonyának megszüntetésére – amint az köztudomású – a koronavírus járvány első kitörésekor került sor, a felperesnek – a közzszolgálati panasz eljárásban benyújtott panasz kiegészítésében hivatkozottak szerint – az ezt követő súlyos gazdasági helyzetben kellett megélhetéséről gondoskodnia. A felperes a jogviszonya jogellenes megszüntetésének következményeként – megbízatásának lejárta előtt – elvesztette a tiszteletdíjjal járó Karl-ban viselt tisztség további betöltésének és megújításának lehetőségét is; a másodfokú bíróság ezt az átalánykártérítés összegének megállapításánál figyelembe vette.

[51] Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, fellebbezett részét a Kp. 109. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta, és kötelezte az alperest a felperes részére kormányzati szolgálati jogviszonya jogellenes megszüntetésével összefüggésben a rendelkező rész szerinti összegű átalánykártérítés megfizetésére. Megállapította egyúttal, hogy a felperes kormányzati szolgálati jogviszonya a megszüntetésről szóló alperesi jognyilatkozat szerinti időpontban szűnt meg.

[52] A másodfokú bíróság – az elsődleges kereseti kérelemben érvényesített 20.127.844 forint és a megítélt 8.691.200 forint összevetésével – megállapította, hogy a felperes 57%-ban, az alperes 43%-ban lett pervesztes, vagyis a Kp. 99. § (3) bekezdése és 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 83. § (2) bekezdése értelmében a felperes a saját és az alperes perköltségét 57%-ban, míg az alperes ugyanezen összegeket 43%-ban köteles viselni. A felperesnek a Fővárosi Ítéltábla 1.Kf.700.195/2022/6. számú végzésében megállapított elsőfokú perköltsége 13.105 forint, a megismételt elsőfokú eljárásban felmerült perköltsége 17.105 forint, míg a jelen másodfokú eljárásban felszámított perköltsége 3.000 forint, mindösszesen 33.210 forint volt, amelyből pervesztessége arányában az alperest ennek 43 %-a, 14.280 forint terheli. Az alperesnek a Fővárosi Ítéltábla 1.Kf.700.195/2022/6. számú végzésében megállapított együttes első- és másodfokú perköltsége 50.000 forint, a megismételt eljárásban felmerült perköltsége 40.000 forint, míg a jelen fellebbezési eljárásban igényelt perköltsége 40.000 forint, mindösszesen 130.000 forint volt, amelyből szintén pervesztessége arányában a felperest ennek 57 %-a, 74.100 forint terheli. A két összeg beszámításával (74.100-14.280) a másodfokú bíróság a felperest 59.820 forint együttes első- és másodfokú perköltség megfizetésére kötelezte az alperes javára. A perköltség mértékét a Fővárosi Ítéltábla jogerős végzésére, továbbá a Kp. 99. § (3) bekezdése által felhívott 35. § (1) bekezdése szerint irányadó Pp. 81. § (1)-(2) és (5) bekezdéseire, 82. § (3) bekezdésére, valamint – az alperes tekintetében – a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 4. § (1) bekezdésére, 3. § (1) bekezdésére, (2) bekezdés b) pontjára és (5) bekezdésére figyelemmel állapította meg; ennek során értékelte a per

tárgyának értékét, az ügy bonyolultságát, az első- és másodfokú eljárásban az alperesi képviselő által előterjesztett beadványok elkészítésének munka- és időigényét, a felperes által utazási és postázási költségként tételesen megjelölt összegeket, valamint a fellebbezés tárgyaláson történt elbírálását.

[53] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. § (1) bekezdésében, 42. § (1) bekezdésében, 45/A. § (2) bekezdésében, valamint 46. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű kereseti (1.207.671 forint) és fellebbezési (1.540.698 forint) illeték a felperes Pp. 525. § (1) bekezdése és 95. § (1) bekezdése szerinti, míg az alperes Itv. 5. § (1) bekezdés c) pontja szerinti költségmentessége folytán a Kp. 99. § (3) bekezdése alapján a 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 102. § (1) és (6) bekezdései értelmében az állam terhén marad.

[54] A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezést a Kp. 107. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson bírálta el.

[55] A határozat visszautasító rendelkezése elleni fellebbezés lehetőségét – a Pp. 372. § (3) bekezdésére is figyelemmel – a Kp. 102. § (2) bekezdése és 112. § (1) bekezdése biztosítja. A fellebbezésnek a Kp. 28. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 114. §-ában, valamint a Kp. 112. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó 100. §-ában meghatározott tartalmi követelményeknek kell megfelelnie. A fellebbezésben az azt megalapozó jogszabálysértést a jogszabályhely pontos megjelölésével kell megadni. A jogszabálysértés megjelölésének elmaradása a fellebbezés hiánypótlás nélküli visszautasításának jogkövetkezményével jár.

[56] A Kp. 27. § (1) bekezdés a) pontja alapján a Kúria előtt a jogi képviselet kötelező, amelyre tekintettel a jogi képviseletről meghatalmazást szükséges benyújtani. A Kp. 27. § (4) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 74. § (3) bekezdése értelmében, ha a perorvoslati kérelmet előterjesztő fél perorvoslati kérelmét nem jogi képviselő útján nyújtja be – annak ellenére, hogy a jogi képviselet szükségességéről a bíróság a perorvoslattal megtámadható határozatban tájékoztatta –, a perorvoslati kérelmet a bíróság hiánypótlási felhívás kiadása nélkül visszautasítja. A Pp. 75. §-a alapján jogi képviselőnek kell tekinteni az ügyvédet és az ügyvédi irodát, a kamarai jogtanácsost (az ügyvédi tevékenységről szóló törvényben meghatározott körben), valamint törvényben meghatározott egyéb személyeket. Ha a jogi képviselet kötelező – törvény eltérő rendelkezése hiányában – a jogi szakvizsgával rendelkező személy saját ügyében, jogi képviselő nélkül is eljárhat, őt úgy kell tekinteni, mintha jogi képviselővel járna el.

[57] A fél – rászorultsága esetén – pártfogó ügyvédi képviselet biztosítását kérheti. Kérelmét a lakóhelye szerint illetékes jogi segítségnyújtó szolgálatnál terjesztheti elő. A pártfogó ügyvédi képviselet igénylésének módjáról az alábbi helyen érhető el tájékoztatás: <http://kormanyablak.hu/hu/feladatkorok/66/IGSZO00012>. A jogi segítségnyújtással kapcsolatos igazságügyi igazgatási, valamint közigazgatási hatósági ügyekben első fokon a

lakóhely szerinti fővárosi, illetve vármegyei kormányhivatal jár el. A kormányhivatalok elérhetősége a <http://www.kormanyhivatal.hu/hu> oldalon megtekinthető.

[58] Az ítélet további rendelkezései elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdése zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2024. június 11.

dr. Antal Regina s.k.	dr. Koós Szabolcs s.k.	dr. Oláh Zsolt s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró